

Newsletter

Luty, 2020 rok

© Jakub Szymczuk / KPRP

W numerze polecamy

WIZYTA PREZYDENTA FRANCJI W POLSCE

PIERWSZE KARTY POLAKA DLA PRZEDSTAWICIELI POLONII

Z AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

100. ROCZNICA ZAŚLUBIN POLSKI Z MORZEM

POLSKA OBJĘŁA PRZEWODNICTWO W EUROREGIONIE BAŁTYK

SEMINARIUM PT. „WIELOKULTUROWOŚĆ II RP”

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Olsztyn

Wizyta Prezydenta Francji w Polsce

Wizyta Prezydenta Francji w Polsce

W pierwszych dniach lutego Prezydent Francji Emmanuel Macron złożył oficjalną wizytę w Polsce. Francuskiego przywódcę powitał Prezydent Polski Andrzej Duda. W trakcie spotkania politycy rozmawiali między innymi o kwestiach bezpieczeństwa militarnego i energetycznego, polityce klimatycznej i przyszłości Unii Europejskiej oraz przekazali sobie zaproszenia na tegoroczne uroczystości: obchody święta narodowego Francji 14 lipca oraz obchody 100-lecia Bitwy Warszawskiej. Prezydent Andrzej Duda podarował przywódcy Francji francuskojęzyczne wydania „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza oraz „Księgi Jakubowe” Olgi Tokarczuk.

W ramach oficjalnej wizyty prezydenta Emmanuela Macrona w Polsce odbyło się również spotkanie ministrów spraw zagranicznych Polski i Francji. Minister Jacek Czaputowicz omówił z ministrem ds. Europy i spraw zagranicznych Francji Jean-Yves'em Le Drianem m.in. temat współpracy dwustronnej oraz bieżącej agendy europejskiej i międzynarodowej, w tym polityki wschod-

niej UE, sytuacji na Bliskim Wschodzie, a także w regionie Sahelu. Spotkanie poprzedziły obrady plenarne, pod przewodnictwem obu prezydentów, w trakcie których ministrowie podpisali Polsko-Francuski Program Współpracy na lata 2020-2023 w ramach Polsko-Francuskiego Partnerstwa Strategicznego oraz Deklarację intencji między rządami Francji i Polski na rzecz wzmocnienia współpracy w obszarze cyberbezpieczeństwa.

Polsko-Francuski Program Współpracy na lata 2020-2023 oznacza odnowienie Partnerstwa Strategicznego między Polską a Francją zawartego w 2008 r. Określono w nim najważniejsze pola współpracy, w odniesieniu do relacji bilateralnych, jak i w szerszym kontekście polityki europejskiej. Podkreślono w nim również potrzebę współpracy z partnerami z Grupy Wyszehradzkiej oraz w ramach Trójkąta Weimarskiego. Zgodnie z zapisami dokumentu, co roku odbywać się będą też polsko-francuskie konsultacje międzyrządowe.

Fot. Igor Smirnow / KPRP

Pierwsze Karty Polaka dla przedstawicieli Polonii

Fot. Tymon Markowski / MSZ

11 lutego 2020 roku w siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, w Domu Polonii w Warszawie w uroczysty sposób wręczono pierwsze dwie Karty Polaka dla potomków polskich emigrantów z Ameryki Południowej. Dokumenty z rąk ministra Jana Dziędziczaka - Pełnomocnika Rządu ds. Polonii oraz ministra Szymona Szyrkowskiego vel Sęk otrzymali: Lourival Araújo de Filho - dyrektor artystyczny Zespołu Pieśni i Tańca Wisła z Kurytyby oraz Prezes Stowarzyszenia Polskiego im. Józefa Piłsudskiego w Kurytybie Gabriel Kotecki. Wśród zaproszonych gości, w imieniu Sejmu RP uczestniczyły wicemarszałek Sejmu RP Małgorzata Gosiewska i posłanka Anna Schmidt Rodziewicz. Obecny był również biskup Wiesław Lechowicz Delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej, Przewodniczący Komisji ds. Polonii i Polaków za Granicą.

Zgodnie z danymi MSZ Polonia w Ameryce Łacińskiej liczy ponad 2,5 miliona osób. Ubiegłoroczne rozszerzenie działania Karty Polaka na wszystkie kraje świata umożliwiło również im łatwiejszy dostęp do polskiej kultury, nauki i biznesu. W 2019 roku Polonia w Brazylii obchodziła 150-lecie osadnictwa polskiego w tym kraju. W lipcu odbył się również w Kurytybie I Kongres Młodzieży Polonijne w Ameryce Południowej.

Uroczystościom w Domu Polonii w Warszawie towarzyszył wernisaż wystawy pt. „Jejou”, przygotowanej przez Stowarzyszenie Polskie w Oberá oraz wspólnotę Guaraní Mbyá El Chapá z prowincji Misiones w Argentynie, przy wsparciu Ambasady RP w Buenos Aires. Wystawa prezentuje tematykę spotkania kultur i towarzyszących mu doświadczeń osób - polskich emigrantów i miejscowego plemienia Indian.

100. rocznica zaślubin Polski z morzem

Jedną z ważniejszych rocznic obchodzonym w tym roku było 100-lecie zaślubin Polski z Bałtykiem. Uroczystości z udziałem Prezydenta Andrzeja Dudy odbyły się w trzech nadmorskich miejscowościach: Pucku, Władysławowie i Wejherowie.

Obchody w Pucku rozpoczęły się na na placu przed kościołem pw. św. Apostołów Piotra i Pawła. Głównym ich punktem było odsłonięcie tablicy upamiętniającej 100. rocznicę zaślubin Polski z morzem i powrotu Pomorza do macierzy. Prezydent Andrzej Duda złożył również kwiaty przed tablicą upamiętniającą mieszkańców Pucka wywiezionych i pomordowanych przez Niemców w lasach piasnickich w 1939 r. oraz uczestniczył w uroczystym odsłonięciu tablicy poświęconej pamięci Antoniego Miotka, zasłużonego działacza niepodległościowego, spo-

łecznego i kulturalnego, współorganizatora uroczystości zaślubin Polski z Bałtykiem w 1920 roku. W trakcie wystąpienia w Porcie Rybackim Andrzej Duda, wystosował też specjalne przesłanie do młodych pokoleń.

We Władysławowie Prezydent RP spotkał się z mieszkańcami miasta i wygłosił przemówienie przed pomnikiem gen. Józefa Hallera. Prezydent odwiedził również Wejcherowo, gdzie spotkał się z mieszkańcami oraz oddał hołd wszystkim, którzy walczyli o polskość.

Uroczystości z okazji 100-lecia zaślubin Polski z Bałtykiem zakończył okolicznościowy koncert w Filharmonii Kaszubskiej, w którym uczestniczyła Para Prezydencka.

WYDARZENIA Z REGIONU

Polska objęła przewodnictwo w Euroregionie Bałtyk

Podczas lutowego posiedzenia Prezydium Euroregionu Bałtyk zorganizowanego w Elblągu odbyło się uroczyste przekazanie przewodnictwa w tej międzynarodowej sieci, skupiającej przedstawicieli samorządów regionalnych i lokalnych z 9 regionów Polski, Szwecji, Danii, Litwy i Rosji. Prezydenturę z rąk Vytautasa Grubliauskasa, burmistrza Kłajpedy przejął Prezydent Elbląga Witold Wróblewski. Funkcję tę będzie sprawował przez najbliższe 12 miesięcy, a następnie przekaze ją w lutym 2021 roku przedstawicielowi regionu Blekinge ze Szwecji.

Euroregion Bałtyk obejmuje: województwa pomorskie i warmińsko-mazurskie na terenie Polski, obwód kaliningradzki na terenie Federacji Rosyjskiej, były okręg kłajpedzki na Litwie, Regiony Blekinge, Kalmar, Kronoberg i Skania w Szwecji oraz Regionalną Gminę Bornholm w Danii. Działania podejmowane w ramach sieci mają na celu: poprawę warunków życia mieszkańców, promowanie więzi i kontaktów między społecznościami lokalnymi, przełamywanie historycznych uprzedzeń, wspieranie działań zmierzających do współpracy między władzami regionalnymi i lokalnymi oraz działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju w regionie.

Zgodnie z propozycją Stowarzyszenia Gmin RP priorytetami Euroregionu w trakcie polskiej prezydencji będą:

1. Ochrona środowiska i zwalczanie zmian klimatu, zwłaszcza w odniesieniu do zarządzania wodą i zanieczyszczeń powietrza;
2. Polityka młodzieżowa – projekty i działania młodzieżowe, a zwłaszcza problem drenażu mózgow i procedury demokratyczne;
3. Działania poprawiające innowacyjność władz lokalnych.

Wśród kluczowych tematów dyskusji znajdują się m.in. zagadnienia związane z lobbymingiem na rzecz przyszłości Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk; priorytetami polskiego przewodnictwa w BSSSC (Organizacji Współpracy Subregionalnej Państw Morza Bałtyckiego) i możliwości wspólnych działań BSSSC – ERB; wdrażaniem projektów transgranicznych z udziałem Euroregionu Bałtyk; możliwościami budowania kompetencji dla beneficjentów programów międzynarodowych w ramach projektu Umbrella.

Foto.: www.warmia.mazury.pl

WYDARZENIA Z REGIONU

Międzynarodowe warsztaty na Warmii i Mazurach

W dniach 18-21 lutego br. w ramach projektu Erasmus+ „Stara i nowa Europa - Sztuka jako klucz do zrozumienia przemian społecznych i politycznych”, na Warmię i Mazury przyjechała grupa 14 nauczycieli z Włoch i Portugalii. W trakcie wizyty partnerzy z zagranicy uczestniczyli w warsztatach tworzenia krótkich form audiowizualnych obejmujących m.in. naukę przygotowania scenariusza, prawidłowego ustawienia oświetlenia i rejestracji materiału oraz montażu, z obsługą programu do edycji włącznie. Dodatkowo zostały przedstawione wybrane aspekty ochrony własności intelektualnej i wykorzystania wizerunku. W programie wizyty znalazło się również zwiedzanie olsztyńskich muzeów i galerii sztuki.

Projekt pt. „Stara i nowa Europa - Sztuka jako klucz do zrozumienia przemian społecznych i politycznych” trwa od 1 września 2019 do 31 sierpnia 2022 roku. Biorą w nim udział: szkoła podstawowa Istituto comprensivo Folignano-Maltignano (Włochy), uniwersytet w Teramo (Włochy), zespół szkół São Bruno w Oeiras (Portugalia), niepubliczna szkoła podstawowa w Lamkowie (Polska, Warmia i Mazury). Liderem projektu jest Centrum

Polsko-Francuskie Côtes d'Armor-Warmia i Mazury w Olsztynie. W ramach projektu zaplanowano międzynarodowe obozy artystyczne dla młodzieży (maj 2020 na Warmii i Mazurach, w 2021 w Portugalii, a w 2022 roku we Włoszech) oraz szkolenia dla nauczycieli w zakresie animacji wideo, lap-booków, teatru, sztuk plastycznych, czy naukowego badania dzieł sztuki.

Foto.: www.warmia.mazury.pl

NASZE DZIAŁANIA

Konferencja inauguracyjna kampanię „Wolni – Niewolni”

dniu 7 lutego br. w Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie odbyła się konferencja inauguracyjna kampanię „Wolni – Niewolni”. Spotkanie otworzył koordynator kampanii w województwie warmińsko-mazurskim Pan Mateusz Rutynowski. Następnie głos zabrał Wojewoda Warmińsko-Mazurski, Artur Chojecki, który przywitał zaproszonych gości oraz zgromadzonych uczestników i w swoim wystąpieniu przybliżył tematykę handlu ludźmi w Afryce, zwracając szczególną uwagę na ogromny zasięg tego zjawiska oraz negatywne konsekwencje jakie ono ze sobą niesie.

W części oficjalnej spotkania goście honorowi, w tym: europosel Beata Kempa, ks. Prof. Waldemar Cisko (dyrektor Sekcji Polskiej Pomoc Kościołowi W Potrzebie), ks. kan. dr Michał Tunkiewicz (delegat arcybiskupa metropolity warmińskiego) zachęcali do wsparcia kampanii oraz podkreślili znaczenie społeczne zaangażowania w walkę przeciwko handlowi ludźmi, zwłaszcza w krajach afrykańskich. Europosel zwróciła również uwagę na nieocenioną rolę mediów w zakresie informowania zarówno o sytuacji jaka ma miejsce w Afryce, jak i akcjach podejmowanych przez państwo polskie i instytucje międzynarodowe. Podziękowała też społeczności Warmii i Mazur za wcześniejsze zaangażowanie w akcję „Mleko dla Aleppo”.

W dalszej części spotkania wystąpił założyciel oraz Prezes HAART Kenia, Radosław Malinowski, który przybliżył działalność fundacji oraz wskazał na najpilniejsze potrzeby i wyzwania stojące przed

misjonarzami i ludźmi niosącymi pomoc w Afryce. Do raportu przygotowanego przez HAART Kenia nawiązał w swojej prezentacji dr Maciej Duda z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Prelegent omówił również główne pojęcia związane ze handlem ludźmi (m.in. wiktywność, wiktyalizacja pośrednia, wiktyalizacja wtórna) oraz fenomenologię i etologię zjawiska.

Po wystąpieniach gości oraz ekspertów odbyła się dyskusja z uczestnikami spotkania. Na zakończenie zostały zaprezentowane przedmioty z Afryki i dzieła sztuki przygotowane przez uczniów Liceum Plastycznego w Olsztynie, które będą dostępne do nabycia na aukcjach internetowych a dochód z ich sprzedaży zostanie przeznaczony na wsparcie kampanii.

NASZE DZIAŁANIA

Seminarium pt. „Wielokulturowość II RP”

W dniu 11 lutego br. w budynku Instytut Północnego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie odbyło się seminarium pt. „Wielokulturowość II RP”. Zgromadzonych uczestników oraz zaproszonych ekspertów przywitał Dyrektor Instytutu Północnego w Olsztynie dr Jerzy Kiełbik oraz konsultant Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Olsztynie dr Marcelina Zaniewska.

W części seminaryjnej spotkania, jako pierwszy wystąpił dr Michał Trębacz, adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego oraz szef działu naukowego Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie, który przedstawił ogólną sytuację ludności żydowskiej w odradzającym się państwie polskim. Nawiązał m.in. do zapisów Traktatu Wersalskiego z 1919 roku, które przyznawały pewną autonomię mniejszości żydowskiej, do aktów wrogości i dyskryminacji odnotowanych na terenie Polski (pogrom we Lwowie w listopadzie 1918 i fala antyżydowska podczas wojny polsko-bolszewickiej) oraz działalności m.in. międzynarodowej politycznej organizacji ultraortodoksyjnej żydowskiej - Agudat Israel i syjonistów. Dużą część wystąpienia prelegent poświęcił omówieniu kwestii kultury, języka i edukacji żydowskiej w II RP oraz wzajemnych relacji i utożsamiania się części społ. żydowskiego z narodowością polską.

Drugi z prelegentów, dr Jan Chłosta, odniósł się do tematyki żydowskiej w aspekcie regionalnym, podkreślając iż mieszkający na Warmii Polacy żyli w przyjaźni z ludnością żydowską w większości zajmując się handlem artykułami spożywczymi i materiałami tekstylnymi. Zasadniczą część wystąpienia eksperta stanowiło jednak omówienie licznych starań Związku Polaków w Niemczech o utrzymanie języka polskiego w kościołach katolickich w latach międzywojnia na Warmii.

Po wystąpieniach ekspertów odbyła się dyskusja. Prelegenci chętnie odpowiedzieli również na pytania od uczestników spotkania.

Ostatnim punktem spotkania był wernisaż wystawy pt. „Moi żydowscy, moi polscy rodzice”, autorstwa Stowarzyszenia „Dzieci Holocaustu”, która ukazuje losy wybranych dzieci żydowskich ocalonych przez polskie rodziny. Nie zabrakło również wymiany poglądów w kuluarach.

ZAPROSZENIE

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Olsztynie
wraz z Instytutem Północnym im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie
oraz Forum Dialogu Publicznego zapraszają na seminarium pt.

Mniejszość niemiecka w Polsce 30 lat po transformacji oraz 15 lat po uchwaleniu Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym

W seminarium udział wezmą: dr Paweł Popieliński z Instytutu Studiów Politycznych PAN w Warszawie oraz dr
Aleksander Bauknecht, Wiceprzewodniczący Olsztyńskiego Stowarzyszenia Mniejszości Niemieckiej.

**10 marca
godz. 11.00**
Instytut Północny
w Olsztynie,
ul. Partyzantów 87,
10-402 Olsztyn

Regionalny Ośrodek Debaty
Międzynarodowej w Olsztynie
ul. Partyzantów 87
10-402 Olsztyn
tel.: +48 600 943 378
www.rodin-olsztyn.pl

Zadanie dofinansowane ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Serdecznie zapraszamy do udziału w seminarium pt. „Mniejszość niemiecka w Polsce 30 lat po transformacji oraz 15 lat po uchwaleniu Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym”. W roli ekspertów wystąpią: dr Paweł Popieliński z Instytutu Studiów Politycznych PAN w Warszawie oraz dr Alek-

sander Bauknecht, Wiceprzewodniczący Olsztyńskiego Stowarzyszenia Mniejszości Niemieckiej. Spotkanie odbędzie się 10 marca br. w Instytucie Północnym im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie, ul. Partyzantów 87. Wstęp wolny.

REGIONALNY OŚRODEK DEBATY MIĘDZYNARODOWEJ W OLSZTYNIE

ul. Partyzantów 87

10-512 Olsztyn

tel.: +48 600 943 378

rodm@rodm-olsztyn.pl

www.rodm-olsztyn.pl

<https://fb.me/RODMolsztyn>

Zadanie dofinansowane ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych